

نرم افزار اموال و دارایی های ثابت نوسا

راهنمای استفاده کننده مقدمات و مفاهیم

نوسا

شرکت نرم افزار و سخت افزار ایران
www.nosasoftware.com

تهران، خیابان سپهبد قرنی، خیابان شاداب شرقی، پلاک ۶
تلفن/نمابر: ۸۸۸۲ ۲۹ ۷۹ - ۸۸۸۳ ۵۳ ۶۰
پست الکترونیک: info@nosasoftware.com

سیستم دارائیهای ثابت "نوسا" - مقدمات و مفاهیم

مقدمه‌ای بر سیستم داراییهای ثابت "نوسا"

در این متن کوتاه، مفاهیم اصلی و شیوه تنظیم اطلاعات مقدماتی سیستم اموال و داراییهای ثابت را بررسی خواهیم کرد. همچنین عناصر اطلاعاتی مختلف سیستم و چگونگی ارتباط آنها با یکدیگر مورد بحث قرار خواهند گرفت. خواهیم دید که در هر مورد (مثلا گروه های کالا)، عناصر اطلاعاتی به دو دسته تقسیم می شوند. تعدادی از این عناصر (فیلدها) برای سیستم جنبه حیاتی دارد و حتما باید به دقت وارد شوند. ولی برخی از فیلدها به عنوان امکانات جانبی و اختیاری سیستم مطرح می باشند و وجود آنها الزامی نیست. به عنوان مثال، در مورد گروه های کالا وارد کردن نام و شماره هر گروه بسیار اساسی و مهم است. ولی درج شماره حسابهای هر گروه تا زمانی که نخواهید سند حسابداری اتوماتیک را از سیستم دریافت کنید الزامی نیست و سیستم بدون این شماره حسابها نیز بخوبی کار می کند. در هر مورد مشخص خواهیم کرد که کدام سری از داده ها (فیلدها) اساسی هستند و کدامیک جنبه optional و انتخابی دارند.

اطلاعات پایه سیستم داراییهای ثابت

مهمترین بخش از اطلاعات سیستم، کالاها می باشند. هر یک از اموال (کالاهای غیر مصرفی که دارای برچسب اموال هستند) باید بطور جداگانه و به عنوان یک رکورد به سیستم معرفی شوند. به منظور تعریف کالاها باید ابتدا گروههای کالا را معرفی کنیم. گروههای کالا در واقع محتویات جدول استهلاکات موضوع ماده ۱۵۱ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ می باشند. به عنوان مثال یکی از گروههای کالا به صورت زیر تعریف می گردد:

"انواع ماشینهای پرس، پرس بر یک و سری سازی ویژه تولید انبوه و سری و امثالهم."

با مراجعه به همان جدول، دیده می شود که گروههای کالا دارای یک طبقه بندی مجزا هستند. در این سیستم این طبقه بندی با عنوان "طبقات اصلی" شناخته می شود. در مثال فوق، گروه ذکر شده در طبقه اصلی "صنایع فلزی" قرار داده شده است. تعریف گروههای کالا در سیستم داراییهای ثابت الزامی است ولی می توان از طبقات کالا صرف نظر کرد. بدین منظور کافی است فقط یک طبقه اصلی در کل سیستم تعریف شود و تمامی گروهها به عنوان مشتقات آن طبقه تعریف گردند. پس از تعریف طبقات و گروهها باید کالاها را تعریف نمائید. در مورد اجزاء تشکیل دهنده هر یک از آنها (فیلدها) در ادامه توضیح خواهیم داد. غیر از طبقات اصلی و گروهها، جداول اطلاعاتی دیگری نیز در سیستم قابل تعریف و استفاده هستند. این جداول اطلاعاتی همگی optional هستند و تعریف و استفاده از آنها الزامی نیست ولی در صورت استفاده اطلاعات جامع و قابل توجهی را در مورد کالاها در اختیار قرار خواهند داد. این جداول عبارتند از:

- **جمعداران:** فهرستی از اشخاصی که در سازمان به عنوان جمعدار انجام وظیفه می کنند در این جدول قابل درج است. برای هر جمعدار یک شماره و یک نام درج می شود. برای هر کالائی که برای اولین بار تعریف می شود "باید" حتما یک جمعدار مشخص نمود. ولی درج کامل اطلاعات جمعداران الزامی نیست. کافی است که در کل سیستم یک جمعدار تعریف شده باشد. در حین تعریف کالا این جمعدار "واحد" بطور خودکار برای کالا منظور خواهد شد.
- **محل های نگهداری:** فهرستی از مکانهایی که کالاها در آنها قرار داده میشوند در این جدول تعریف می شود. این مکانها ممکن است سالنهای تولید، اتاقهای بخش اداری یا هر مکان قابل تصور دیگری که کالاها در آنها قرار داده می شوند باشند. برای هر محل نگهداری کالا یک شماره و یک نام درج می شود. برای هر کالائی که برای اولین بار تعریف می شود "باید" حتما یک محل نگهداری مشخص شود. ولی درج کامل اطلاعات این مکانها الزامی نیست. کافی است که در کل سیستم یک محل نگهداری تعریف شده باشد. در حین تعریف کالا این محل نگهداری "واحد" بطور خودکار برای کالا منظور خواهد شد.
- **مراکز هزینه:** مراکز هزینه در واقع جذب کننده هزینه های استهلاک خواهند بود. این مراکز در نظام حسابداری صنعتی شرکت یا سازمان استفاده کننده از نرم افزار مشخص بوده و در این جدول قابل تعریف هستند. برای هر مرکز هزینه یک شماره و یک نام درج خواهد شد. در حین تعریف هر کالا باید مرکز هزینه جذب کننده هزینه استهلاک کالا را نیز مشخص کرد. همانند سایر جداول اطلاعاتی جانبی، استفاده از این جدول نیز انتخابی است و برای سیستم کافی است که فقط یک مرکز هزینه در جدول مربوطه تعریف شده باشد. اولین مرکز هزینه تعریف شده بطور خودکار برای کالای جدید در نظر گرفته خواهد شد.

• **انواع ورود و انواع خروج:** دو جدول بسیار ساده با موارد استفاده محدود در سیستم تعبیه شده اند. چنانچه بخواهید انواع موارد بدست آوردن یک کالا (در واقع انواع موارد ورود کالا به سیستم داراییهای ثابت) را شناسائی و تفکیک کنید، می توانید انواع مورد نظر را در جدول مربوطه وارد کنید. همانند سایر جداول اطلاعاتی برای هر نوع ورود یک شماره و یک نام (عبارت مشخص کننده نوع مورد نظر) قابل درج هستند. در حین تعریف هر کالای جدید می توانید در صورت تمایل یکی از انواع ورود را به کالا نسبت دهید. استفاده از این انواع ورود کاملا آزاد است و حتی وجود حداقل یک نوع ورود نیز الزامی نیست. نوع ورود کالا می تواند حالت "معین نشده" را نیز قبول کند.

داستان مشابهی نیز برای انواع خروج کالا قابل تصور است. در حین اعلام خروج کالا آنچه از نظر سیستم مهم است این است که خروج کالا به قصد فروش انجام شده است (یعنی از این خروج درآمد کسب شده است) یا خیر. اگر غیر از این تقسیم بندی انواع دیگری مورد نظر باشد، می توانید انواع مورد نظر را در یک جدول درج کنید و در حین اعلام خروج کالا نوع خروج را نیز معین نمائید.

در یک جمع بندی، به منظور تعریف کالاها در سیستم دارائیهایی ثابت باید مراحل زیر را طی کنید:

- فهرست جمعداران را وارد کنید. در صورتی که قصد استفاده از این امکانات کنترل جمعداران را ندارید کافی است فقط یک جمعدار با یک نام مانند "عمومی..." تعریف نمایید.
 - فهرست محل های نگهداری کالاها در کل سازمان را وارد کنید. در صورتی که قصد استفاده از امکانات کنترل مکانهای فیزیکی نگهداری کالاها را ندارید کافی است فقط یک محل نگهداری با یک نام مانند "عمومی..." تعریف نمایید.
 - فهرست مراکز جذب کننده هزینه های استهلاك کالاها را وارد کنید. مجدداً اگر قصد کنترل این مراکز هزینه را ندارید و نمی خواهید با این مقوله درگیر شوید، کافی است فقط یک مرکز هزینه را با نام دلخواه وارد کنید.
 - در صورت تمایل، فهرست انواع ورود کالا به سیستم را وارد کنید.
 - در صورت تمایل، فهرست انواع خروج کالا به سیستم را وارد کنید.
 - فهرست طبقات اصلی کالاها را وارد کنید. این طبقات از جدول استهلاك ماده ۱۵۱ قانون مالیاتهای مستقیم بدست می آیند (از قبیل: صنایع مشترک و تجهیزات خدمت و پشتیبانی - صنایع فلزی - صنایع حمل و نقل - وسائط نقلیه و مانند آنها). در صورتی که قصد درگیر شدن با این مقوله را ندارید، کافی است فقط یک طبقه اصلی را با نام دلخواه وارد کنید.
 - فهرست گروه های کالا را از همان جدول ماده ۱۵۱ وارد کنید. وارد کردن گروه های کالا الزامی است. برای هر گروه کالا اطلاعات متنوعی قابل درج هستند که در بخش بعدی مورد بررسی قرار خواهند گرفت. می توانید فقط نسبت به وارد کردن آن دسته از گروه های کالا که در سازمان مطرح هستند و کالاهایی از آن گروهها وجود دارند اقدام نمایید. به هر حال در نظر داشته باشید که در حین تعریف یک کالای جدید، اولین اقدام، انتخاب یک گروه برای این کالا خواهد بود بنابراین باید حتماً ابتدا برای تمام کالاهای سیستم یک گروه تعریف کرده باشید.
- پس از تکمیل خواسته های ابتدائی سیستم می توانید نسبت به تعریف کالاها اقدام کنید. فیلهای تشکیل دهنده هر کالا را در بخش های بعدی خواهیم دید.

معین کننده ها

یکی از ابزارهای این سیستم برای طبقه بندی و شناسایی کالاها، معین کننده ها می باشند. هر معین کننده دارای یک نام و یک فهرست اعضا می باشد. تعریف معین کننده ها و اعضای آنها کاملاً اختیاری است و به نظر سازمان استفاده کننده بستگی دارد. پس از تعریف معین کننده ها و اعضای آنها می توانید برای هر کالا یکی از اعضای هر معین کننده را مشخص کنید. به عنوان مثال چنانچه کشور سازنده هر کالا برای نظام مالی - اداری شما ارزش ویژه ای باشد، می توانید یک معین کننده را به "کشورها" اختصاص دهید و فهرست کشورهای سازنده کالاهای مختلف را به عنوان اعضای این معین کننده تعریف کنید. حال در حین تدوین اطلاعات هر کالا می توانید یکی از اعضای این معین کننده (در واقع یک کشور سازنده کالا) را به کالا نسبت دهید. معین کننده های کالا کاملاً جنبه اطلاعاتی دارند و در هیچ محاسبه ای دخیل نمی شوند.

گروه های کالا

برای هر یک از گروه های کالا لازم است تا اطلاعات اساسی زیر را حتماً وارد کنید.

- **شماره گروه:** هر گروه می تواند دارای یک شماره معنی در باشد. این شماره نمی تواند تکراری یا صفر باشد. سیستم همواره اولین شماره قابل انتخاب را یادآوری می کند و به عنوان پیش فرض شماره گروه در نظر می گیرد. در صورت تمایل می توانید این شماره را تغییر دهید. با مراجعه به جدول استهلاكات ماده ۱۵۱ ملاحظه می شود که گروههای کالا در زیر هر طبقه بطور جداگانه از "یک" شماره گذاری شده اند. پیشنهاد می شود از ترکیب شماره طبقه و شماره ردیف درج شده در جدول مذکور به عنوان شماره گروه استفاده کنید. به عنوان مثال اولین گروه از اولین طبقه اصلی یعنی گروه "موتورهای مولد نیروگاهها" از طبقه "صنایع مشترک و تجهیزات خدمت و پشتیبانی" می باشد. شماره ۱۰۱ برای این گروه پیشنهاد می شود که در آن ۱۰۰ یعنی طبقه اول و ۰۱ بعدی یعنی اولین گروه از این طبقه.
- به عنوان یک مثال دیگر، سیزدهمین گروه از نهمین طبقه یعنی گروه "ماشین آلات تهیه محصولات نمدی" از طبقه "صنایع نساجی و پوشاک" دارای شماره ۹۱۳ خواهد بود.
- **نام گروه:** برای هر یک از گروه های کالا، نام گروه را باید تعیین کنید.
- **طبقه اصلی:** در ابتدای تعریف یک گروه، همواره اولین طبقه معرفی شده به سیستم به عنوان طبقه اصلی گروه در نظر گرفته می شود. در صورت تمایل می توانید این وضعیت را تغییر دهید و طبقه واقعی گروه را تعیین کنید.

• **نوع استهلاك و نرخ یا مدت آن :** مهمترین پارامتر هر گروه نوع یا شیوه محاسبه استهلاك می باشد. سه حالت قابل انتخاب عبارتند از "بدون استهلاك"، "مستقیم" و "نزولی". در حالت مستقیم باید عمر کالاهای این گروه را بر حسب سال از روی جدول استهلاكات ماده ۱۵۱ وارد کنید. به عنوان مثال اگر گروه کالائی با عمر مفید ۸ سال تعریف شده باشد، باید در اینجا عدد ۸ را وارد نمائید. در حالت نزولی باید نرخ استهلاك را وارد کنید. در حین وارد کردن نرخ استهلاك عدد درج شده به عنوان "درصد" وارد خواهد شد. به عنوان مثال اگر گروه کالائی با نرخ نزولی ۱۵ درصد تعریف شده باشد، باید عدد ۱۵ را به عنوان نرخ وارد نمائید.

تعیین اطلاعاتی که در بالا اشاره شد برای تعریف یک گروه کالا کافی هستند و از این به بعد یکسری اطلاعات انتخابی (optional) را مطرح خواهیم کرد.

• **شرح های توصیفی :** برای هر گروه کالا می توانید در صورت تمایل تعدادی شرح توصیفی (حداکثر تا ۱۵ شرح) تعریف کنید. منظور از شرحهای توصیفی، اطلاعات اضافی کالاهای یک گروه خواهند بود. این اطلاعات در واقع به کالاهائی که در هر گروه تعریف می شوند مربوط هستند و در اینجا، در حین تعریف یک گروه فقط عناوین این شرحهای توصیفی را معلوم خواهید کرد. به عنوان مثال در حین تعریف گروه "اتومبیل و خودرو تا ۴ سیلندر و بنزینی"، با توجه به اطلاعات توصیفی هر اتومبیل، شرحهای از قبیل مدل، کارخانه سازنده، تعداد سیلندر، تعداد محور، حجم موتور، تعداد سرششین، سال ساخت می توانند به عنوان شرحهای توصیفی منظور شوند. با تعریف این عناوین برای شرحهای توصیفی گروه مورد بحث، در آینده و در حین تعریف کالاهای این گروه خواهید توانست اطلاعات فوق الذکر را برای هر یک از کالاهای این گروه وارد کنید.

• **شماره های حساب :** هر گروه می تواند دارای تعدادی شماره حساب باشد. این شماره حسابها برای اتصال مستقیم سیستم دارائیهای ثابت به سیستم حسابداری مورد استفاده قرار خواهند گرفت. شماره های حساب در واقع محللهائی برای جمع آوری عملیات مالی کالاهای هر گروه می باشند. این شماره ها نیز جنبه optional دارند و می توان از تعیین آنها صرف نظر کرد.

• **مقادیر اولیه اطلاعات کالاها :** به عنوان یک ابزار برای تسهیل عملیات تعریف کالاها امکان درج اقلامی از اطلاعات کالا در گروه کالاها در نظر گرفته شده است. در صورتی که کالاهای یک گروه دارای اطلاعات مشترکی باشند، می توانید با استفاده از این امکان، این اطلاعات مشترک را یکبار برای خود گروه تعریف کنید. با اینکار در حین تدوین اطلاعات کالاهای این گروه، اطلاعات درج شده قبلی به عنوان مقادیر اولیه برای کالا ظاهر خواهند شد. این امکان در بعضی از شرایط عملیات تعریف کالاها را تسهیل خواهد کرد. اطلاعات مقادیر اولیه عبارتند از شماره اموال، نام کالا، جمعدار و معین کننده های کالا.

کالاها

کالاها مهمترین بخش از اطلاعات پایه سیستم دارائیهای ثابت هستند. به منظور تعریف یک کالای جدید ابتدا با انتخاب گروه کالا مواجه خواهید شد. بنابراین همانطور که قبلا نیز گفته شد، لازم است تا قبل از اقدام به تعریف کالاها، ابتدا گروه های کالا را به سیستم معرفی نمائید. پس از انتخاب گروه کالا با یک پنجره محاوره ای برای تعیین سایر اطلاعات کالاها مواجه خواهید شد. این اطلاعات عبارتند از :

• **شماره کالا :** یک عدد حداکثر ۹ رقمی که بدخواه قابل تعیین است. سیستم در ابتدا اولین شماره مجاز را به عنوان پیش فرض در نظر می گیرد. این شماره نمی تواند تکراری یا صفر باشد. پس از تکمیل اطلاعات یک کالا، کالای جدید بر حسب شماره وارد شده در فهرست کالاها منعکس خواهد شد.

• **شماره اموال :** ترکیبی از اعداد و علائم و حروف، حداکثر تا ۲۰ حرف. در صورتی که برای گروه این کالا، شماره اموال پیش فرض را مشخص کرده باشید، این شماره از ابتدا نمایش داده خواهد شد و می توانید آن را اصلاح کنید. درج شماره اموال الزامی است و نمی توان آن را خالی گذاشت.

• نام کالا - این نام برای شناسائی کالا بکار می رود و حداکثر می تواند ۶۰ حرف باشد.

• **تاریخ شروع بهره برداری :** این تاریخ، اولین محدوده محاسبه استهلاك برای کالا را مشخص می کند. چنانچه کالا دارای سابقه استهلاك قبل از مکانیزه نباشد، در اولین بار محاسبه استهلاك، تاریخ مزبور به عنوان تاریخ شروع محدوده محاسبه استهلاك بکار می رود. در یک سیستم واقعی و بروز رسیده، کالا در روز بهره برداری به سیستم معرفی می شود و به همین دلیل مقدار پیش فرض این تاریخ، تاریخ امروز در نظر گرفته شده است.

• **تحویل گیرنده :** نام شخصی است که کالا را تحویل گرفته است. درج این فیلد الزامی نیست و در صورت تمایل می توانید از وارد نمودن آن صرف نظر کنید.

• **وضعیت کالا :** در ابتدای معرفی یک کالا به سیستم، می توان یکی از حالتهای ممکن برای وضعیت کالا را انتخاب نمود. کالا ممکن است در حال استفاده باشد یا کنارگذاری شده باشد. تفاوت عمده این دو وضعیت در حین محاسبه استهلاك مطرح خواهد شد. طبق قانون، کالای کنارگذاری شده ۳۰ درصد مستهلک می شود و همچنین ۷۰ درصد از زمان کنارگذاری کالا باید به عمر مفید باقی مانده کالا افزوده شود. در صورتی که کالا فاقد سابقه استهلاك باشد، عموماً در بدو تعریف در حال استفاده است. چنانچه کالا قدیمی باشد و قبل از آغاز بکار سیستم مکانیزه در سازمان مورد استفاده بوده باشد، ممکن است در حین معرفی به سیستم کنارگذاری شده باشد.

• **قیمت پایه کالا :** این همان قیمت خرید کالا یا بهای تمام شده کالا برای سازمان است. عدد وارد شده به معنی بهای کالا بدون استهلاك خواهد بود. چنانچه کالا فاقد سابقه محاسبه استهلاك قبل از مکانیزه باشد، این بهای به عنوان بهای پایه در محاسبات استهلاك مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

- **نوع و نرخ استهلاك** : برای هر کالا، این دو پارامتر مهم از گروه کالا بدست می آیند. در واقع کلیه کالاهائی که در یک گروه تعریف شده اند طبق تعریف باید با همان روش و نرخ یا مدت در نظر گرفته شده برای گروه مستهلك شوند. به همین دلیل در ابتدا این دو پارامتر مهم از گروه کالا گرفته شده و در فیلدهای کالا درج می شوند. با این همه برای موارد نادر، امکان تغییر استثنائی این دو پارامتر برای هر کالا بطور مجزا نیز پیش بینی شده است و می توانید در صورت تمایل نسبت به تغییر آنها از آنچه که از گروه کالا آمده است اقدام کنید.
- **جمعدار، مرکز هزینه و محل نگهداری** : همانطور که قبلا نیز گفته شد، همواره اولین جمعدار، مرکز هزینه و محل نگهداری تعریف شده در یک سیستم برای کالائی که جدیداً تعریف شده است در نظر گرفته خواهد شد. در صورت تمایل می توانید این مقادیر را تغییر دهید و موارد واقعی را انتخاب کنید و به کالا نسبت دهید.
- **اطلاعات ورود کالا** : درج این اطلاعات کاملاً اختیاری است و در صورت تمایل می توانید توع ورود، شماره برگه ورود (رسید انبار)، تاریخ ورود و شماره سند حسابداری ورود را تعیین کنید در صورتی که قصد تعیین تاریخ ورود را دارید، باید دقت کنید که این تاریخ باید حتماً قبل از تاریخ شروع بهره برداری کالا (یا مساوی با آن) باشد. اطلاعات ورود کالا به هیچ وجه در عملیات جاری و محاسبه استهلاك نقشی ندارند.
- **وضعیت کالا قبل از سیستم مکانیزه** : عموماً در شروع استفاده از این سیستم، با تعداد زیادی کالای دارای سابقه استهلاك مواجه هستیم. لازم است تا این سابقه را به اطلاع سیستم برسانیم. از این سابقه در حین محاسبه هزینه استهلاك هر کالا استفاده خواهد شد. مهمترین اطلاعاتی که باید به عنوان سابقه کالا قبل از سیستم مکانیزه معرفی شوند عبارتند از : تاریخ آخرین محاسبه استهلاك و استهلاك انباشته کالا قبل از راه اندازی سیستم مکانیزه.
- چنانچه کالا دارای روش محاسبه استهلاك مستقیم باشد، باید مشخص کرد که چه مقدار از عمر مفید کالا باقیمانده است. سابقه کنارگذاری و بکارگیری مجدد کالا قبل از بکارگیری سیستم مکانیزه در تعیین این عمر باقیمانده نقش اساسی دارند.
- چنانچه کالا در ابتدای معرفی به سیستم در وضعیت "کنارگذاری شده" قرار داشته باشد، ممکن است این کنارگذاری بعدی از آخرین محاسبه استهلاك در سیستم دستی رخ داده باشد. در این شرایط، می توان برای اخذ دقت بیشتر تاریخ آخرین کنارگذاری کالا را نیز به سیستم وارد کرد. چنانچه تاریخ آخرین کنارگذاری کالا بعد از آخرین محاسبه استهلاك باشد، در حین اولین محاسبه استهلاك برای کالا، در محدوده بین محاسبه استهلاك دستی و تاریخ کنارگذاری، استهلاك کالا بطور کامل محاسبه خواهد شد. ولی در محدوده بین آخرین کنارگذاری و تاریخ محاسبه استهلاك مکانیزه، کالا با فرض کنارگذاری شده و با ضریب ۳۰ درصد مستهلك خواهد شد. به مثالهای زیر توجه کنید.
- اگر کالا از ابتدا "در حال استفاده" تعریف شده باشد، درج تاریخ کنارگذاری قبل از مکانیزه غیر مجاز است. در این شرایط باید فیلد مورد بحث را خالی گذاشت.
- اگر کالا از ابتدا "کنارگذاری شده" تعریف شده باشد و تاریخ کنارگذاری قبل از مکانیزه نیز درج نشده باشد، مشکل خاصی وجود نخواهد داشت. در حین محاسبه استهلاك از اولین محدوده محاسبه استهلاك مکانیزه، کالا را کنارگذاری شده و دارای ضریب ۳۰ درصد فرض خواهیم کرد.
- اگر کالا از ابتدا "کنارگذاری شده" تعریف شده باشد و تاریخ کنارگذاری قبل از مکانیزه آن قبل از تاریخ آخرین محاسبه استهلاك باشد، به این معنی است که در آخرین محاسبه استهلاك قبل از مکانیزه کالا کنارگذاری شده بوده و باز مثل حالت قبل عمل خواهیم کرد یعنی در حین محاسبه استهلاك از اولین محدوده محاسبه استهلاك مکانیزه، کالا را کنارگذاری شده و دارای ضریب ۳۰ درصد فرض خواهیم کرد.
- اگر کالا از ابتدا "کنارگذاری شده" تعریف شده باشد و تاریخ کنارگذاری قبل از مکانیزه آن بعد از تاریخ آخرین محاسبه استهلاك باشد (مثلاً در ۷۲/۵/۱ کنارگذاری شده و آخرین استهلاك قبل از مکانیزه در ۷۱/۱۲/۲۹ محاسبه شده باشد)، در اولین مرتبه محاسبه استهلاك مکانیزه، محاسبات به این ترتیب انجام خواهد شد : یک محدوده محاسبه استهلاك از آخرین محاسبه استهلاك تا زمان کنارگذاری کالا تشکیل شده و استهلاك این محدوده بطور کامل (در حال استفاده) محاسبه می شود. یک محدوده دیگر از زمان کنارگذاری تا تاریخ محاسبه استهلاك تشکیل شده و استهلاك این محدوده با فرض کنارگذاری شده و با ضریب ۳۰ درصد محاسبه خواهد شد. در مثال فوق فرض کنید بخواهید استهلاك کالاها را در سیستم مکانیزه برای تاریخ ۷۲/۱۲/۲۹ محاسبه کنیم. استهلاك کالا یک بار در محدوده ۷۲/۱/۱ تا ۷۲/۵/۱ بطور کامل محاسبه می شود. از این به بعد کالا کنارگذاری شده فرض خواهد شد و در محدوده بعدی یعنی ۷۲/۵/۲ تا ۷۲/۱۲/۲۹ استهلاك کالا با فرض کنارگذاری شده و با ضریب ۳۰٪ محاسبه خواهد شد.
- آخرین بخش از اطلاعات سابقه کالا قبل از سیستم مکانیزه مربوط به الحاقات و تعمیرات اساسی انجام شده بر روی کالا است. چنانچه کالا قبل از سیستم مکانیزه دارای الحاقات بوده و یا تعمیرات اساسی بر روی آن انجام شده باشد، ارزش الحاقات قبل از مکانیزه و استهلاك انباشته آنها نیز باید به سیستم وارد شوند. خواهیم دید که الحاقات پس از مکانیزه شدن سیستم باید با درج رخدادهای معرفی شوند.
- **شرح های توصیفی** : چنانچه برای یک "گروه" کالا عناوین شرحهای توصیفی جانبی را تعیین کرده باشید، می توانید برای کالاهای تعریف شده در آن گروه، اطلاعات مورد نظر را در فیلدهائی به نام شرح های توصیفی وارد کنید. به عنوان مثال در گروه کالا معین می کنید که برای کالاهای این گروه "مدل"، "کمپانی سازنده" و "کشور سازنده" مورد نظر هستند. در حین تعریف کالاهای این گروه می توانید با درج شرحهای توصیفی، عبارتتهائی مانند "66"-486DX2، "ALR" و "سنگاپور" را برای یک کالا وارد نمایید.

• **معین کننده ها:** چنانچه در کل سیستم دارائیهای ثابت، معین کننده ها و اعضای آنها را تعریف کرده باشید، در حین تدوین اطلاعات یک کالا می توانید به ازای هر معین کننده تعریف شده در سیستم، یک عضو معین کننده را به کالا نسبت دهید. استفاده از امکانات معین کنند های سیستم کاملا اختیاری است.

حداقل اطلاعاتی که باید برای یک کالا تعریف کرد

در یک سیستم مینیمم، کافی است اطلاعات زیر را برای کالا تعیین کنید. سایر اطلاعات قابل درج برای کالاها کاملا اختیاری هستند و می توان بدخواه از هر یک از آنها استفاده نمود (تعیین آنها اجباری نیستند).

• **گروه کالا:** که در ابتدای فرآیند تعریف کالا درخواست می شود.

• شماره اموال

• نام کالا

• تاریخ شروع بهره برداری از کالا

• **وضعیت کالا:** که در ابتدا "در حال استفاده" است و اگر لازم بود، باید تغییر کند.

• قیمت پایه کالا

• جمعدار، تحویل گیرنده، محل نگهداری، مرکز هزینه، اطلاعات ورود، شرحهای توصیفی و معین کننده ها همگی جزء امکانات اختیاری سیستم هستند و تعیین آنها و درگیر شدن با مفاهیم مربوطه الزامی نیست.

• چنانچه کالا دارای سابقه قبل از سیستم مکانیزه باشد، باید اطلاعات دیگری را نیز حسب مورد درج نمایید.

• **تاریخ آخرین محاسبه استهلاك:** وجود این تاریخ به معنی وجود سابقه قبل از مکانیزه خواهد بود.

• **استهلاك انباشته قبل از مکانیزه:** اگر سابقه ای در کار باشد باید حتما وارد شود.

عمر باقیمانده (در حالت مستقیم)

اگر کالا دارای سابقه الحاقات و تعمیرات اساسی قبل از سیستم مکانیزه باشد، باید اطلاعات مربوطه یعنی ارزش الحاقات یا هزینه تعمیرات اساسی و همچنین استهلاك انباشته آنها را نیز وارد کنید. و بالاخره اگر کالا از ابتدا در وضعیت "کنارگذاری شده" به سیستم معرفی شده ولی در تاریخ آخرین محاسبه استهلاك "در حال استفاده" بوده است، باید تاریخ کنارگذاری را نیز به سیستم وارد کنید.

تاریخچه کالا و اطلاعاتی که در سابقه کالا درج می شوند

برای تعدادی از فیلدهای کالا، تاریخچه و سابقه اطلاعات در سیستم نگهداری می شود. به این ترتیب قادر خواهیم بود وضعیت کالا در ارتباط با مثلا جمعدار را در زمانهای گذشته تعقیب کنیم. اطلاعاتی که تاریخچه تغییرات آنها در سیستم نگهداری می شود، عبارتند از: شماره اموال، تحویل گیرنده، جمعدار، محل نگهداری و مرکز هزینه. در بخش رخدادهای خواهیم دید که پس از شروع به کار با سیستم (پس از اتمام فاز اولیه تعریف و اصلاح مقدماتی اطلاعات پایه)، به منظور تغییر اطلاعات فوق، نمی توان مستقیما اطلاعات درج شده در رکورد کالا را تغییر داد. بلکه باید تغییر موردنظر را به صورت یک "رخداد" به سیستم اعلام نمود. اطلاعاتی که در خود کالا نگهداری خواهند شد همواره آخرین وضعیت ناشی شده از این رخدادهای بازنمایی می کنند. به عنوان مثال پس از تغییر جمعدار با درج یک رخداد ویژه، فیلد جمعدار کالا تغییر خواهد کرد. از این به بعد در حین اخذ گزارشات کالاها همواره آخرین جمعدار تعیین شده برای کالا را در بین اطلاعات کالا خواهیم یافت.

به منظور تکمیل روند نگهداری تاریخچه این سری از اطلاعات کالاها و بخصوص برای نگهداری وضعیت ابتدائی کالاها (قبل از اینکه با رخدادهای تغییر کرده باشند)، اطلاعات ابتدائی وارد شده در حین تعریف ابتدائی کالاها نیز به عنوان رخداد ذخیره می شوند. این رخدادهای بطور اتوماتیک توسط سیستم ساخته می شوند و وضعیت کالا در حین تعریف اولیه را بازنمایی خواهند کرد.

رخدادهای

همانطور که گفته شد پس از اتمام عملیات تعریف کالاها و انجام فرآیند کنترل اطلاعات و ویرایش و اصلاح اطلاعات وارد شده، کلیه تغییراتی که در کالاها به مرور زمان پیش می آید باید با درج تعدادی "رخداد" به سیستم اطلاع داده شوند.

یک رخداد از نظر تعریف بسیار ساده است. همانطور از نام "رخداد" برمی آید، در حین درج یک رخداد جدید، در واقع یک اتفاق پیش آمده در دنیای واقعی را به سیستم دارنیهی ثابت اعلام می کنیم. برای اینکار کافی است تاریخ پیش آمد و نوع واقعه را اعلام کنیم. هر رخداد به یک کالا اعمال می شود و در اثر آن تغییراتی در وضعیت جاری کالا پیش خواهد آمد. در مجموع یازده نوع رخداد مختلف در سیستم پیش بینی شده است.

رخدادهای ساده

تعدادی از رخدادها قابل درج در این سیستم بسیار ساده هستند و عملاً از نظر وضعیت مالی (شیوه محاسبه استهلاک و ...) هیچ تغییری را در کالا بوجود نمی آورند. این رخدادها عبارتند از "تعیین جمعدار"، "تعیین محل نگهداری"، "تعیین مرکز هزینه"، "تعیین تحویل گیرنده کالا" و "تعیین یا تغییر شماره اموال کالا". این رخدادها عموماً یکی از فیلدهای اطلاعاتی کالاها را تغییر می دهند و برای استخراج سابقه کالا از نظر داده هایی که در رخداد اعلام می شوند بکار خواهند رفت. همانطور که گفته شد، برای درج هر یک از رخدادهای پیش گفته کافی است ابتدا نوع رخداد (جمعدار، تحویل گیرنده...) را معلوم کنیم و پس از آن اطلاعات تکمیلی رخداد را درج نماییم. برای هر رخداد تعیین تاریخ رخداد الزامی و همچنین بسیار اساسی است. رخدادهای یک کالا همواره باید به ترتیب تاریخی منظم باشند. با درج هر رخداد جدید، محل رخداد در کارت عملیات کالا از روی تاریخ رخداد مشخص می گردد. البته تعیین هر تاریخ دلخواه برای یک رخداد مجاز نیست. مثلاً تاریخ یک رخداد نمی تواند قبل از تاریخ شروع بهره برداری از کالا یا قبل از تاریخ آخرین محاسبه استهلاک برای آن کالا باشد. در هر رخداد علاوه بر تاریخ باید وضعیت جدید مورد نظر را نیز تعیین کنیم. مثلاً برای رخداد تغییر جمعدار باید جمعدار جدید کالا را مشخص نماییم یا برای رخداد تغییر مرکز هزینه باید مرکز هزینه جدیدی را که هزینه استهلاک کالا را جذب می کند مشخص کنیم. تعیین نوع رخداد، تاریخ و وضعیت جدید برای درج یک رخداد جدید کافی است. با این همه در صورت تمایل می توانید شماره برگه مستند دستی که ملاک درج این رخداد بوده است را در فیلد شماره برگه وارد کنید. همچنین می توانید برای هر رخداد یک عبارت دلخواه را به عنوان شرح رخداد تایپ کنید.

رخدادهای دخیل در وضعیت مالی

سه نوع از رخدادها در حین محاسبه استهلاک مهم هستند و نحوه محاسبه استهلاک و مبالغ هزینه استهلاک را تغییر می دهند. این رخدادها عبارتند از "اعلام کنارگذاری کالا"، "اعلام بکارگیری مجدد کالا" و "اعلام الحاقات یا تعمیرات اساسی". در مورد رخداد کنارگذاری، پس از انتخاب نوع رخداد، کافی است تاریخ کنارگذاری کالا را وارد کنید. این تاریخ در حین محاسبه استهلاک کالا بسیار مهم است چرا که استهلاک کالا تا قبل از این تاریخ بطور کامل و پس از این تاریخ با فرض کنارگذاری کالا و با ضریب $0/3$ محاسبه خواهد شد. در رخداد کنارگذاری، در صورت تمایل می توانید شماره برگه مستند سیستم دستی برای کنارگذاری کالا (در صورت وجود) و همچنین عبارت دلخواهی را به عنوان شرح رخداد وارد کنید.

رخداد بکارگیری مجدد کاملاً شبیه رخداد کنارگذاری است با این تفاوت که این رخداد خاتمه محدوده استهلاک با ضریب $0/3$ را مشخص خواهد نمود. از نظر اجرایی کافی است نوع و تاریخ رخداد را مشخص کنید و همچنین در صورت تمایل امکان درج شماره برگه و شرح رخداد نیز وجود دارد. رخداد سوم در گروه رخدادهای مورد بحث رخداد اعلام الحاقات یا تعمیرات اساسی کالا می باشد. طبق قانون مالیاتهای مستقیم، الحاقات به یک کالا با همان روش استهلاک کالا مستهلاک خواهند شد و حتی عمر مفید و عمر باقیمانده را نیز از کالا دریافت خواهند کرد. آنچه برای اعلام این الحاقات باید به عنوان یک رخداد به سیستم وارد شود، تاریخ الحاق (مورد استفاده در محاسبه استهلاک) و قیمت تمام شده آن است (بهای پایه الحاقات که باید مستهلاک شوند). برای درج این رخداد پس از انتخاب نوع رخداد کافی است تاریخ و قیمت را وارد کنید. در صورت تمایل، کاماکن درج شماره برگه و شرح رخداد نیز میسر می باشد.

رخداد تغییر پارامترهای استهلاک

یکی از رخدادهای کم کاربرد و در عین حال بسیار پیچیده رخداد تغییر در نوع محاسبه استهلاک و نرخ یا مدت استهلاک می باشد. حالتیهای مختلفی در این رخداد قابل تصورات است (تغییر از نزولی به مستقیم و بالعکس، تغییر نرخ یا مدت بدون تغییر نوع محاسبه و...). برای درج این رخداد کافی است تاریخ تغییر را وارد کنید و پس از آن وضعیت جدید کالا را نیز معین نمایید. به عبارت دیگر نوع استهلاک جدید و نرخ یا مدت جدید را باید تعیین نمایید.

یک حالت خاص در رخدادها زمانی پیش می آید که نوع استهلاک یک کالا را از نزولی (یا بدون استهلاک) به مستقیم تغییر دهیم. در این شرایط برای ادامه فعالیت سیستم یک پارامتر ضروری و اساسی باید تعیین شود. می دانیم که عمر مفید و عمر سپری شده برای کالاهایی که نوع استهلاک آنها نزولی باشد اصلاً معنی ندارد. این اطلاعات حتی نگهداری نیز نمی شود و در حین تعریف کالای جدید نیز از استفاده کننده اخذ نمی گردد. حال اگر بخواهیم کالائی را که قبلاً نزولی بوده است به مستقیم تغییر دهیم باید عمر سپری شده کالا را به سیستم اعلام کنیم تا از این به بعد محاسبه استهلاک برای این کالا عملی باشد. توجه کنید که تعیین و درج این عمر سپری شده فقط در مواردی لازم است که نوع استهلاک را از یک روش غیر مستقیم به مستقیم تبدیل کرده باشیم (در سایر موارد درج این عمر سپری شده توصیه نمی شود). چنانچه کالا از ابتدا در سیستم مکانیزه تعریف شده باشد و فاقد سوابق استهلاک قبل از مکانیزه باشد، می توان از اطلاعات موجود در سیستم برای بدست آوردن این عمر سپری شده کمک گرفت. به این منظور یک تکمه عمل کننده در محاوره این رخداد تعبیه شده است. با انتخاب این تکمه عمل کننده، سیستم تاریخچه موجود کالا را بررسی می کند و قسمتی از عمر سپری شده کالا که در سیستم مکانیزه بوده است را اطلاع می دهد. اعداد گزارش شده به عنوان عمر سپری شده در دو حالت گزارش می شوند که عبارتند از "با احتساب کنارگذاری" و "بدون احتساب کنارگذاری". چنانچه کالا سابقه کنارگذاری در سیستم مکانیزه نداشته باشد، این دو عدد مساوی خواهند بود. در غیر این صورت در محدوده هائی که کالا کنارگذاری شده باشد، عمر سپری شده آن

با یک ضریب $0/3$ منظور خواهد شد. به هر حال اعداد ارائه شده انتخابی هستند و استفاده کننده باید خود عدد مورد نظر برای عمر سپری شده را بر حسب سال و به صورت یک عدد اعشاری با حداکثر سه رقم اعشار دقت به سیستم وارد کند.

رخداد ارزیابی

اگرچه در قانون فعلی هیچگونه مقوله ارزیابی پیش بینی نشده است، در این سیستم یک رخداد ویژه برای تغییر بهای دارائیهای ثابت در نظر گرفته شده است. رخداد ارزیابی از نظر عملیاتی بسیار ساده است. کافی است تاریخ ارزیابی (تاریخ تغییر قیمت کالا) و همچنین بهای پایه جدید را وارد کنید. درج شماره برگه مستند دستی و همچنین شرح رخداد نیز همچون سایر رخدادهای میسر است.

قیمتی که در این رخداد به کالا نسبت می دهیم تا حدی جای بحث دارد. در یک سیستم منسجم دارائیهای ثابت، همواره باید یک رابطه منطقی بین قیمت پایه، قیمت دفتری و استهلاک انباشته هر کالا وجود داشته باشد. برای تضمین این رابطه منطقی، هر تغییری در ارزش کالا باید به همراه تغییر متعادلی در استهلاک انباشته کالا اعمال گردد. به عبارت دیگر مثلا اگر یک کالا با قیمت پایه ۱۰۰۰ ریال داشته باشیم که ۶۰۰ ریال از ارزش آن در طی زمان مستهلک شده باشد، نمی توانیم یکباره بگوئیم که این کالا بجای ۴۰۰ ریال، ۴۰۰۰ ریال ارزش دارد. در این رخداد ما ۳۶۰۰ ریال سود کرده ایم ولی نسبت مستهلک شدن کالا را از دست داده ایم. روش صحیح این است که بگوئیم ارزش کالای مستهلک نشده ۰۰۰،۱۰ ریال بوده است پس در واقع بجای ۶۰۰ ریال، ۶۰۰۰ ریال از ارزش کالا مستهلک شده و حال ۴۰۰۰ ریال ارزش دارد. در این رخداد جدید ۹۰۰۰ ریال ارزش پایه کالا را تغییر داده ایم و از طرف دیگر ۵۴۰۰ ریال هزینه استهلاک کالا را بیشتر کرده ایم و در نهایت همان ۳۶۰۰ ریال (۵۴۰۰ - ۹۰۰۰) سود انباشته را خواهیم داشت با این تفاوت که با تعدیلات انجام شده نسبت کالای مستهلک شده حفظ خواهد شد.

در حین تنظیم یک رخداد ارزیابی نیز دقیقا از این روش پیروی شده است. یعنی آنچه در این رخداد اعلام می شود قیمت پایه جدید کالا (قیمت کالای "نو" و مستهلک نشده) خواهد بود. در مثال فوق برای ارزیابی کالا عدد ۰۰۰،۱۰ در رخداد وارد خواهد شد. سیستم بطور خودکار تغییرات استهلاک انباشته و در نهایت قیمت دفتری جدید کالا (۴۰۰۰ ریال در مثال بالا) را محاسبه خواهد کرد و در این حین نسبت کالای مستهلک شده را همواره حفظ می کند و این به معنی انسجام سیستم از نظر متعادل بودن قیمت دفتری و استهلاک انباشته می باشد.

رخداد خروج کالا

خاتمه عمر یک کالا در سیستم دارائیهای ثابت خروج (به قصد فروش یا به دلیل اسقاط شدن یا...) می باشد. خارج شدن یک کالا از سیستم دارائیهای ثابت با درج یک رخداد خروج انجام می شود. در این رخداد تاریخ خروج ذکر می شود. اطلاعاتی که از نظر سیستم مهم هستند این است که آیا این خروج به قصد فروش انجام شده (یعنی از آن درآمدی کسب شده) یا خروج به معنی اسقاط بوده. همچنین در صورتی که فروشی در کار بوده است باید قیمت فروش کالا نیز در رخداد معلوم شود. این اطلاعات حداقل داده های مورد نیاز سیستم هستند. غیر از اینها می توان اطلاعات جانبی دیگری را نیز در صورت تمایل وارد کرد که عبارتند از: شماره برگه مستند خروج، شماره سند حسابداری خروج، نوع خروج (از انواع قابل تعریف) و بالاخره شرح رخداد.

واضح است که پس از اعلام خروج یک کالا هیچ تغییری در اطلاعات کالا و همچنین اطلاعات رخدادهای کالا میسر نخواهد بود. البته تا قبل از محاسبه استهلاک دوره عملیاتی که خروج در آن صورت گرفته است، همواره می توان رخداد خروج را حذف کرد و پس از اعمال تغییرات مورد نیاز در رخدادهای قبلی دوباره رخداد خروج را درج کرد.

کنترل صحت اطلاعات وارد شده به سیستم

به علت گستردگی بیش از حد سیستم و تنوع عوامل اطلاعاتی، مواردی پیش می آید که صحت اطلاعات وارد شده نه فقط به تنهایی، بلکه با توجه به سایر داده ها باید مورد کنترل قرار بگیرد. به عنوان مثال درج یک رخداد بکارگیری مجدد در تاریخی که کالا در حال استفاده بوده است نادرست است. در این بخش این موارد را به صورت فهرست گونه بیان خواهیم کرد. البته تمامی این موارد در خود سیستم بدقت واریسی و شناسایی می شوند و در هر مورد با ارائه پیغام های مناسب از درج اطلاعات نادرست جلوگیری به عمل می آید. با این همه اطلاع از نحوه عملکرد سیستم در حین کنترل صحت اطلاعات وارد شده، در ابتدای کار و در حین تنظیم داده هائی که باید در شروع بهره برداری از سیستم به آن تغذیه شوند مفید خواهند بود.

کنترل صحت اطلاعات کالاها

بطور کلی از نظر عملیاتی، همواره سه وضعیت برای یک کالا در نظر می گیریم. یک حالت این است که کالا به تازگی تعریف شده و هنوز هیچ رخدادی برای آن درج نشده است. این وضعیت در ابتدای استفاده از سیستم و در فاز ورود اطلاعات اولیه و ویرایش و اصلاح مقدماتی اطلاعات درج شده بر کالاها حاکم خواهد بود. در این شرایط می توان بدون هیچ محدودیتی کلیه اطلاعات یک کالا را به دفعات اصلاح نمود. در آینده و حتی پس از درج رخداد برای کالا، چنانچه بتوانید رخدادهای کالا را حذف کنید، کالا مجددا به وضعیت اولیه خود باز خواهد گشت و کاملا قابل اصلاح خواهد بود.

حالت دیگر برای کالا این است که رخداد یا رخدادهائی برایش درج شده باشد ولی هنوز هیچ استهلاک مکانیزه ای برایش محاسبه و ثبت نشده باشد. در این شرایط تعدادی از عناصر اطلاعاتی کالا قابل تغییر مستقیم نمی باشند و برای تغییر آنها حتما باید رخداد مربوطه را درج کرد. در این وضعیت کالا عملیاتی شده است و به همین دلیل مثلا برای

تغییر جمعدار کالا باید حتما یک رخداد جمعدار درج کرد و نمی توان بطور مستقیم اطلاعات کالا را تغییر داد. این شیوه کنترل اطلاعات باعث می شود که همواره سابقه تغییرات اینچینی در سیستم درج گردد. اطلاعات قابل اصلاح برای یک کالای عملیاتی شده عبارتند از : شماره کالا، نام کالا، گروه کالا، قیمت پایه کالا، اطلاعات ورود کالا، استهلاك انباشته قبل از مکانیزه، قیمت الحاقات قبل از مکانیزه و استهلاك انباشته الحاقات قبل از مکانیزه.

حالت نهائی کالا زمانی است که برای کالا استهلاك محاسبه شده باشد. در این حالت امکان اصلاح اطلاعات کالا محدودتر می شود و عملا نمی توان آن دسته از اطلاعات یک کالا که مربوط به وضعیت مالی ابتدائی کالا (قیمت پایه و وضعیت قبل از مکانیزه) است را تغییر داد. در این حالت کالا عملا ثبت شده است و اطلاعاتی که کماکان قابل تغییر و اصلاح هستند عبارتند از : شماره کالا، نام کالا، گروه کالا و اطلاعات ورود کالا.

در حین وارد نمودن اطلاعات کالا کنترل های زیر بطور دائمی انجام می شود:

- حذف کالائی که رخداد داشته باشد میسر نیست.
- شماره کالا نباید تکراری باشد.
- شماره اموال باید حتما وارد شود.
- قیمت پایه کالا باید مشخص شود (نمی تواند صفر باشد).
- برای کالاهائی که نوع استهلاك آنها "بدون استهلاك" است، نرخ یا مدت استهلاك باید صفر باشد.
- برای کالاهائی که نوع استهلاك آنها "مستقیم" یا "نزولی" باشد، باید حتما نرخ یا مدت استهلاك را وارد کرد.
- تاریخ کنارگذاری اولیه کالا (قبل از مکانیزه) اگر وارد شده باشد، باید بعد از تاریخ شروع بهره برداری کالا باشد.
- اگر تاریخ آخرین محاسبه استهلاك تعیین شده باشد دارای سابقه استهلاك تلقی می گردد.
- اگر کالا فاقد سابقه استهلاك باشد، نمی توان اطلاعات استهلاك انباشته، الحاقات و استهلاك الحاقات قبل از مکانیزه را تعیین کرد (باید صفر باشند).
- اگر کالا دارای سابقه استهلاك باشد، تاریخ آخرین محاسبه استهلاك کالا باید از تاریخ شروع بهره برداری کالا باشد.
- اگر کالا دارای سابقه استهلاك باشد، استهلاك انباشته قبل از مکانیزه کالا باید حتما وارد شود (مخالف صفر باشد).
- در مورد کالاهای دارای سابقه استهلاك قبل از مکانیزه که نوع استهلاك آنها "مستقیم" است، باید حتما عمر باقیمانده را معین کرد.
- در مورد کالاهای دارای سابقه استهلاك قبل از مکانیزه که نوع استهلاك آنها "مستقیم" نباشد، نباید عمر باقیمانده را معین کرد (باید صفر باشد).
- اگر استهلاك انباشته قبل از مکانیزه کالا صفر باشد، نمی توان استهلاك الحاقات را وارد کرد (باید صفر باشد).
- اگر کالای دارای سابقه استهلاك قبل از مکانیزه باشد، در صورت اعلام الحاقات قبل از مکانیزه باید حتما استهلاك این الحاقات را نیز تعیین کرد.
- قیمت دفتری ابتدائی کالا نباید صفر یا یک ریال باشد (کالا مستهلك نشده باشد).
- اگر در اطلاعات ورود کالا، تاریخ رسید انبار تعیین شده باشد، این تاریخ باید قبل از شروع بهره برداری کالا باشد.

کنترل صحت اطلاعات رخدادها

در مورد رخدادهای درج شده برای کالاها، کنترل صحت اطلاعات تا حدی پیچیده تر است. رخدادها هم با اطلاعات اولیه کالا، هم با وضعیت ثبت استهلاك برای کالا و هم با وضعیت کالا در تاریخ درج رخداد جدید و هم با شرایطی که رخدادها برای هم پیش می آورند سنجیده می شوند. سیستم کنترل های زیر را بر روی رخدادها انجام می دهد :

- اصلاح یا حذف رخدادهایی که از تعاریف اولیه کالاها ناشی شده باشند میسر نیست.
- اصلاح یا حذف رخدادهایی که قبل از آخرین محاسبه استهلاك درج شده اند میسر نیست. این رخدادها عملا در فرآیند محاسبه استهلاك وجود داشته اند و به آنها رخدادهای ثبت شده می گوئیم.
- رخداد خروج کالا با "آخرین" رخدادی باشد که برای یک کالا درج می شود (تاریخ رخداد خروج باید بعد از تاریخ تمامی رخدادهای کالا باشد).

- اگر خروج به قصد فروش بوده است، باید قیمت فروش کالا مشخص شود (مخالف صفر باشد).
- اگر خروج به معنی اسقاط شدن کالا باشد، نباید برای آن قیمت فروش تعیین کرد (باید صفر باشد).
- کالا در تاریخ یک رخداد کنارگذاری باید در حال استفاده باشد.
- درج یک رخداد کنارگذاری در بین رخدادهای قبلی ممکن است منجر به تغییر وضعیت کالا در تاریخ های بعدی و رخدادهای بعدی شود و به این ترتیب ممکن است منجر به بروز اخلال در رخدادهای بعدی کنارگذاری یا بکارگیری مجدد شود.
- در حین اصلاح یک رخداد کنارگذاری، چنانچه تاریخ رخداد نیز تغییر کند، عمل اصلاح ممکن است منجر به تغییر محل رخداد در فهرست رخدادهای (کارت عملیات) یک کالا شود و مجدداً منجر به بروز اخلال در رخدادهای کنارگذاری یا بکارگیری بعدی یا قبلی شود.
- در حذف یک رخداد کنارگذاری باید دقت کرد که بعد از رخداد در شرف حذف، یک رخداد بکارگیری وجود نداشته باشد. در این شرایط، با حذف رخداد کنارگذاری، کالا در تاریخهای بعدی عملاً در حال استفاده خواهد شد و درج رخداد بکارگیری برای این کالا غیر مجاز خواهد بود.
- تمامی مواردی که در مورد رخداد کنارگذاری ذکر کردیم در مورد رخداد بکارگیری مجدد نیز مطرح می باشند.
- در رخداد تغییر پارامترهای استهلاک (نوع و نرخ یا مدت)، اگر روش محاسبه استهلاک از یک روش "غیر مستقیم" به روش "مستقیم" تغییر کند، باید حتماً عمر سپری شده کالا نیز مشخص شود (صفر نباشد).
- در رخداد تغییر پارامترهای استهلاک اگر روش مستقیم باقی بماند ولی عمر مفید تغییر کند، تعیین عمر سپری شده optional است. به هر حال این کار منجر به تغییر عمر سپری شده کالا در سیستم خواهد شد و به همین دلیل باید تایید عمل از استفاده کننده پرسیده شود.
- در همان رخداد اگر نوع استهلاک جدید، "غیرمستقیم" تعیین شده بود، درج عمر سپری شده بی معنی است (باید صفر باشد).
- در درج یک رخداد تغییر پارامترهای استهلاک در بین رخدادهای موجود، ممکن است نوع استهلاک در تاریخهای بعدی تغییر کند. در این شرایط ممکن است یک رخداد درج شده در یک تاریخ بعد که قبلاً "ازمستقیم به مستقیم" بوده است، به "از غیرمستقیم به مستقیم" تبدیل شود. در این حالت عمر سپری شده رخداد بعدی ممکن است درج نشده باشد و این یک خطا است.
- حداکثر تعداد رخدادهای یک کالا ۹۰۰۰ رخداد می باشد. چون سیستم بطور اتوماتیک تعدادی رخداد استهلاک را در بین سطرهای کارت کالا درج می کند، با در نظر گرفتن یک حاشیه اطمینان برای این رخدادهای، حداکثر تعداد رخدادهای قابل درج برای یک کالا ۸۸۰۰ در نظر گرفته شده است.
- رخدادهای اتوماتیکی که از محاسبه استهلاک کالا ناشی می شوند قابل حذف یا اصلاح نیستند.